

Första europeiska konferensen för döva teckenspråkstolkar och översättare genomförd

3 juni 2024

Foto: Teckenrapport

Mellan den 31 maj och 1 juni 2024 hölls den första konferensen för döva tolkar och översättare i Europa vid Tallinns universitet. Evenemanget, arrangerat av Estniska teckenspråksforskningslaboratoriet (EVKUR) i samarbete med Världsförbundet för teckenspråkstolkar (WASLI) Region Europa, markerade ett viktigt steg för att skapa en plattform för samverkan och dialog om yrkena döva teckenspråkstolk och översättare.

Konferensen med temat "Dövtolkning och översättning i Europa", samlade cirka 70 experter och yrkesverksamma från hela Europa. Från Sverige deltog nio svenska döva teckenspråkstolkar och översättare.

Programmet för de två dagarna innehöll en rad föreläsningar och workshops ledda av framstående personer inom området.

Den svenska döva teckenspråkstolken Juli af Klintberg fick äran att vara den första föreläsaren vid konferensen där hon tog upp ämnet tolkning och översättning i ett internationellt sammanhang. Andra föreläsare var Sandra Schügerl, från Österrike, som föreläste om teamtolkning och översättning i Europa. Nästa dag hade Chris Peters, från Tyskland, föreläsning som handlade om dövtolk- och översättarutbildning och den sista föreläsningen gavs av Razaq Fakir, från Spanien och Sydafrika, med ämnet tolkning och översättning inom media.

Sista punkten i konferensen var ett forum som handlade om yrket som dövtolk och översättare i Europa idag och i framtiden. Forumet leddes av Christian Rathmann från Tyskland.

Deltagarna fick även möjlighet att nätverka och utbyta erfarenheter samt erbjöds en historisk vandringstur genom Tallinns Old Town, där en döv guide visade dem de pittoreska gatorna och berättade om stadens medeltida historia, med start vid den ikoniska Viruporten.

Teckenrapport har intervjuat både Juli och en svensk deltagare, Jonas Brännvall, om deras upplevelser av de två konferensdagarna. Juli berättade att grunden till den här konferensen var att det fanns behov av att döva teckenspråkstolkar och översättare träffas och utbyter erfarenheter. Jonas berättade att anledningen till att han deltog i konferensen var för att träffa andra döv teckenspråkstolkar från Europa för att få inspiration och reflektioner. "Att få se många från samma yrke på en och samma plats och utbyta erfarenheter ger mig en boost", säger Juli. Jonas avslutar med att säga att arbetet för att utveckla yrket och se till att fler kan komma in i arbetsmarknaden fortsätter på hemmaplan.

Konferensen avslutades med en gemensam insikt om behovet av fortsatt samarbete och dialog för att stärka och utveckla dessa två yrken. Evenemanget har lagt grunden för framtida initiativ och samverkan inom dövtolkning och översättning i Europa.

Mona Riis och Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Frankrike vann fotbolls-EM för döva

3 juni 2024

Foto: Facebook Football Sourds-CFFS

Fotbolls-EM för döva herrar genomfördes för tionde gången den 20 maj till 1 juni och arrangerades av Turkisk dövidrottsförbundet och Europas dövidrottsförbundet (EDSO). Europamästerskapet har samlat totalt 13 herrlag lag från hela Europa. Mästerskapet fungerade även som kvalificeringsväg till Döv-OS i Tokyo 2025.

Finalmatchen mellan Frankrike och Ukraina spelades i Mardan Sports Stadium och det var en nagelbitare. Frankrike tog ledningen med 1-0 i första halvlek, men Ukraina lyckades kvittera i den andra halvleken. Efter ordinarie tid stod det 1-1

och matchen gick då till förlängning. I den intensiva extra tiden gjorde båda lagen ett mål till, men Frankrike avgjorde till slut med ett ytterligare mål och säkrade segern.

Frankrike har vunnit sex av sex matcher i hela turneringen och kallar därför vinsten för historiskt, det är deras andra guld men det var 17 hela år sen sist de bärgade hem guld.

Frankrikes nyutnämnde tränare, Romain Mathieu, har haft kort tid att förbereda laget men lyckades ändå leda dem till seger. Efter matchen uttryckte han sin stolthet och glädje över vinsten på Instagram, och betonade lagets hårda arbete och engagemang.

Tidigare samma dag säkrade värdlandet, Turkiet, bronset genom att besegra Italien med 3-1.

Enligt Médiapi, vår DJE-partner i Frankrike, var den första veckan i EM tufft för flera spelare i det franska laget men också hos de andra lagen eftersom flera spelare drabbades av magsjuka på grund av matförgiftning från deras hotells kök. Dövfotbolls kommission (CFFS) kommer att lämna klagomål kring detta.

Frankrikes seger markerar en ny era för laget, som nu siktar på att göra bra ifrån sig i Döv-OS i Tokyo nästa år.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Polis sköt ihjäl en dövblind hund i USA

3 juni 2024

Foto: Adobe stock

I Sturgeon, USA, har en incident där en polis sköt ihjäl en dövblind hund

väckert stor ilska och krav på rättvisa. Incidenten inträffade när polisen kallades till platsen för att hjälpa ett skadat djur. Nu kräver man att polisen ska avskedas.

Fem år gamla Teddy, en hund av rasen shih-tzu, föddes döv och förlorade synen för cirka två år sedan, enligt hans ägare Nicholas Hunter. Den aktuella dagen hade Teddy rymt från sin kennel och hans halsband hade glidit av. En person såg hunden i sin trädgård och gav honom en skål med vatten samt ringde till polisen, som kom efter 45 minuter.

Bilder från polisens kroppskamera visar vad som skedde precis innan Teddy sköts. Där sågs polisen kliva ur sin bil och ta på sig svarta plastvantar. Under de följande tre minuterna försökte han fånga Teddy, som gick runt på fältet. Han hade huvudet på sned, vilket gjorde att polisen trodde att hans nacke var bruten. I kamerans bilder hörs polisen kalla snällt på Teddy men han slingrade sig ur fångstaven. Därefter hördes ett skott.

På Sturgeon Citys facebookside står att polisen trodde att Teddy var svårt skadad eller smittad med rabies. Polisen var därför i situationen rädd att bli biten och smittad med rabies, varför han ansåg att det enda alternativet var att avliva hunden.

Nicholas Hunter, Teddys ägare, var förkrossad över händelsen. Nicholas sa till ABC 17 News att Teddy var uppdaterad med alla sina vaccinationer, inklusive rabies. Han sa att polisen sköt bara för att hans huvud var snett, på grund av sin dövblindhet.

Beslutet att skjuta Teddy har väckt starka reaktioner online. Många har uttryckt sin ilska och besvikelse över polisens agerande. Flera har krävt att polisen ska avskedas och åtalas för grov djurmisshandel. En medborgare kommenterade på Facebook att denne hoppas att ägaren stämmer staden, borgmästaren och polisen. Trots detta konstaterade stadens tjänstemän, bara fyra dagar efter händelsen, att polisen inte hade gjort något fel. I stället menar de att polisen sköt Teddy för att skydda mot möjlig skada för medborgarna.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Internationellt seminarium om TV och journalism på teckenspråk

3 juni 2024

Foto: DJE

Deaf Journalism Europe (DJE) är ett EU-projekt där sex europeiska länder är inblandade, däribland Sverige. Teckenrapport är en del av det projektet. I juni ska DJE genomföra ett seminarium om TV och journalism för teckenspråkiga personer som jobbar inom den branschen.

Huvuduppgiften hos EU-projektet DJE är att genomföra nyheter på teckenspråk i sex länder. Dessa sex är Tyskland (Ts täglich), Frankrike (MédiaPi), Belgien (VGT Nieuws), Nederländerna (Dnieuws), Slovakien (Správy SPJ) och så vi, Teckenrapport i Sverige. Förutom att göra nyheter på teckenspråk har projektet även andra uppgifter som till exempelvis att skapa utbildningsmaterial, samt nätverk och seminarier.

Nu arrangerar DJE sitt första seminarium den 21-22 juni i Groningen, Nederländerna. Seminariets titel är "Internationellt TV och journalism-seminarium". De som får delta i seminariet är alla i Europa som jobbar med TV, media och journalism på teckenspråk. Teckenrapport kommer att ha två representanter på plats. Vid seminariet ska deltagarna dels diskutera om ett antal programpunkter, dels få möjlighet att utvecklas genom att byta erfarenheter.

Seminariet ska pågå i två dagar och har ett program som innehåller bland annat vad projektets mål är, hur det är att vara döv journalist, hur man kan jobba transnationellt inom media, DJE:s utbildningsmaterial som verktyg, hur man kan använda AI i journalism samt hur man kan finansiera och etablera dövjournalism. Dessutom ska ett nätverk för döva europeiska journalister inrättas.

Mer information om seminariet samt anmälan finns på DJE:s hemsida; www.deafjournalism.eu/event

Kenny Åkesson

Kostnadsfri tolktjänst i Australien

3 juni 2024

Foto: Adobe stock

I Victoria, Australien har organisationen Deaf Hub Bendigo flyttat till nya lokaler tillsammans med landets äldsta dövorganisation Expression Australia. I och med flytten erbjuder de nu också en kostnadsfri tolktjänst, vilket inte är praxis i Australien idag. Teckenspråkstolkningen är bokningsbar varannan måndag.

Rebecca Adam, verkställande direktör för Expression Australia, var närvarande vid invigningen. Tidningen Bendigo Times berättar att Rebecca betonade att de är fast beslutna att utöka organisationens verksamheter i och med flytten till den nya lokalen. Samarbetet mellan organisationerna underlättar den saken.

Den nya tolktjänsten erbjuds än så länge på distans varannan måndag. För att kunna nyttja tjänsten behöver användaren boka tid. Tolkningen kan användas till exempelvis läkarbesök eller föräldrasamtal.

Under invigningen avtäcktes också minnesplaketter vid varje kontorsrum, som blivit döpta efter kända dövprofiler i Australien.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Skolverket flyttar ihop med SPSM i Örebro

3 juni 2024

Måndagen den 27 maj, invigdes ett gemensamt kontor för Skolverket och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) på Drottninggatan i Örebro. Skolmyndigheterna delar redan lokal på fyra orter i Sverige och Örebro blir nu den femte orten av åtta att öppna upp de gemensamma lokalerna. Genom att öppna kontor i Örebro och flytta in i SPSM:s befintliga lokaler, vill Skolverket kunna förbättra samarbetet med lokala skolhuvudmän.

2023 togs ett beslut att Skolverket ska etablera regionala kontor för att kunna möta skolhuvudmännen och ge dem de resurser och det stöd de behöver. Skolverkets regionala kontor finns redan i Härnösand, Luleå, Malmö och Solna samt nu i Örebro. I oktober 2024 öppnas ytterligare ett kontor i Göteborg, där Skolverket också kommer att dela lokaler med SPSM.

SPSM skriver på sin hemsida att Joakim Malmström, generaldirektör på Skolverket, menar att kvalitetsdialoger ska genomföras med skolhuvudmännen. Dialogerna har inletts på de andra orterna och där har huvudmännen sagt att de fått bra stöd. Aurora Lindberg, generaldirektör för SPSM lägger till att kvalitetsdialogerna också kan vara ett bra stöd till huvudmännen kring frågor om elever som har en funktionsnedsättning, vilket är SPSM:s målgrupp. Genom dessa dialoger kan tidiga insatser göras för att eleverna ska klara skolan.

I Örebro län finns det cirka 50 skolhuvudmän med varierande storlek och förutsättningar. Alla kommer att erbjudas kvalitetsdialoger tillsammans med myndigheterna. I Örebro finns även SPSM:s specialskola för döva och hörselskadade, Birgittaskolan.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

www.teckenrapport.se

Isabel Engvall blev årets Örebroare 2023

3 juni 2024

Foto: Privat

Isabel Engvall, döv nämndeman och engagerad rättighetsförespråkare, har utsetts till Årets Örebroare 2023, då hon fått flest röster. Priset får hon främst för hennes arbete för döva och hörselskadades rättigheter. Framför Örebro slott tog Isabel emot beskedet och gratulationerna från Nerikes Allehandas chefredaktör. I augusti delas priset ut i Stadsparken i Örebro.

Det är en prestigefylld lista som Isabel nu skrivs in i. Genom tiderna har priset delats ut till läkare, skådespelare, teveprofiler, en landshövding och ett rockband, för att nämna några. Nu finns även en döv pristagare med på listan i och med Isabels vinst.

Gratulationerna framfördes framför Örebro slott, av Nerikes Allehandas (NA) chefredaktör Anders Nilsson. På NA:s hemsida finns en film när Isabel fick ta emot gratulationerna och en blombukett. Anders talade om att Isabel är en viktig förebild för många med hörselnedsättning och att hon genom sin kamp satt Örebro på kartan. Isabel engagerar sig för rätten till teckenspråk, bland annat till döva och hörselskadade barn och till döva och hörselskadade inom äldreomsorgen. NA skriver att Isabel är en stark symbol för döva och hörselskadades rättigheter. Att hon inte ber om ursäkt för sin dövhet utan tycker det är viktigt att förstå att döva inte är dumma, att intelligensen inte sitter i örat.

Röstningen genomfördes på NA och Isabel fick flest röster. Hon känner sig rörd och hedrad över uppmärksamheten och alla röster och vill rikta ett stort tack till alla som röstat. Priset för Årets Örebroare 2023 kommer att delas ut på NA:s Önskekonsert i Stadsparken den 17 augusti.

Priset i all ära, men Isabel kämpar fortfarande i Örebro tingsrätt med att få rätt till teckenspråkstolk för sitt nämndemannauppdrag. Tidigare i höst skrev vi på

Teckenrapport om Isabels nämndemannauppdrag som inleddes i januari 2024, dock har det inte blivit klart än vem som ska stå för kostnaden av Isabels tolkar. I stället ska hon inom kort prova ett verktyg som omvandlar tal till text, något hon själv är skeptisk till eftersom hon inte vet om hon och de andra i rätten då kan garanteras en rättssäker arbetsmiljö.

När intervjun med NA var klar försäkrade sig Isabel om att det filmade klippet där hon mottar utmärkelsen ska textas, så att även döva och hörselskadade kan ta del av det. Med andra ord, kampen slutar aldrig.

Grattis från oss på Teckenrapport.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

www.teckenrapport.se

Före detta förbundsresident i Österrike jämför teckenspråk med morsekod

3 juni 2024

Foto: Manfred Wermer - Tsui

I en intervju med österrikiska nyhetssidan News jämförde Heinz Fischer, en före detta förbundsresident i Österrike, österrikiskt teckenspråk med morsekod. Därmed avslöjades Heinz okunskap kring döva och teckenspråk.

Heinz Fischer fick frågan om hur han kände inför att österrikiskt teckenspråk nu ska läras ut i österrikiska skolor i stället för grekiska eller latin. Heinz svarade då att teckenspråket är en teknik för att övervinna ett handikapp och inte har något med språkkunskaper att göra. Därefter jämförde han teckenspråket med

morsekod.

Intervjun är gjord av Heinz Sichrovsky som intervjuat flera olika personer i Österrike, som han anser är de skarpaste hjärnorna i Österrike, till en debattartikel om språk. Intervjuerna som Sichrovsky gjort är mestadels gjorda med äldre vita män. Bland annat intervjuade han Fischer om det faktum att österrikiskt teckenspråk nu kan väljas som ämne i stället för latin eller grekiska i skolan. Något som Sichrovsky tycker är katastrofalt för den allmänna bildningen. Fischer menar att antik grekiska och latin är bättre och viktigare eftersom de endast lärs ut i skolan.

Lukas Huber, generalsekreterare för Österrikes dövförbund, uttryckte sin besvikelse på Facebook över Fischers uttalande och menar att det avslöjar hans brist på kunskap i frågan. I sitt inlägg skrev Lukas bland annat att när det österrikiska teckenspråket erkändes 2005 var Fischer fortfarande aktiv förbundsordförande.

Wille Feliz Zante, Taubenschlag

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Zambias högsta domstol nekar körkort till döva

3 juni 2024

Foto: Adobe stock

Den 16 maj meddelade Zambias högsta domstol att de fortsätter stå på Trafikverkets sida och därmed nekar döva körkort. Redan 2019 överklagades en dom i Kammarrätten som förhindrar döva att ta körkort i enlighet med vägtrafiklagen, vilket ansågs diskriminerande.

När vägtrafiklagen ifrågasattes 2019 hos kammarrätten, erkände kammarrätten

att lagen inte överensstämmer med de internationella mänskliga rättigheterna samt konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (CRPD). Trots det så menade kammarrätten att lagen var berättigad eftersom det handlade om att skydda allmänheten.

Beslutet överklagades av bland annat Dr Frankson Musukwa, generaldirektör för Zambias byrå för personer med funktionsnedsättning. Nu i maj, fem år senare togs domen upp i Högsta domstolen där målet stod mellan Frankson och Trafikverket.

Högsta domstolen stöttade kammarrättens beslut och avslog därmed överklagan. Domstolen ansåg att begränsningen av körkort för döva inte stred mot rätten till lika skydd enligt lag, eller mot rätten till fri rörlighet. Beslutet kritiserades hårt från olika håll, där experter framhöll att döva förare inte utgör någon högre säkerhetsrisk än hörande förare. Dessutom strider beslutet mot Afrikanska kommissionen som skyddar de mänskliga rättigheterna i Afrika.

Frankson säger till nyhetskanalen Southern Africa Litigation Centre att domen är nedslående, att den inte står i linje med Zambias åtaganden gentemot CRPD. Dock säger Frankson att det finns en liten ljusglimt i att domstolen åtminstone erkänt att lagen inte överensstämmer med CRPD. CRPD konstaterade i en utredning så sent som i april 2024 att vägtrafiklagen diskriminerar döva och rekommenderade Zambia att se över lagen.

Nu hoppas Frankson och de andra att regeringen kommer att agera snabbt för att följa rekommendationerna och se över lagen, för att sedan kunna säkerställa att döva i Zambia kan ta körkort.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Teckenspråk i fokus på

Sjöfartsmuseet Akvariet

3 juni 2024

Foto: Göteborgs stad

Den 18 maj öppnade Sjöfartsmuseet Akvariet i Göteborg sina dörrar för evenemanget Teckenspråk i fokus. Det var en dag som bjöd på guidade visningar både på svenskt teckenspråk och tal. Syftet med dagen var att uppmärksamma teckenspråket och dövas livsvillkor.

Det var Teckenspråksforum i Göteborgs Stad som för tionde året i rad arrangerade evenemanget. I år var det första gången de höll till på det nyöppnade Sjöfartsmuseet Akvariet. Tidigare har de varit på Röhsska museet. Annika Heidlund, informatör på Teckenspråksforum berättade för Göteborg Stads tidning Vårt Göteborg att den nya placeringen gav en ny möjlighet att utforska livet i och runt havet genom de guidade visningarna. Annika menar att arrangemanget visar på vikten av tillgänglighet. Att fler ska kunna vara delaktiga och påverka.

Under dagen hölls tre guidade visningar med teckenspråkstolk. Guidningarna gjordes av utställningen "Hav av historier", som täcker 400 år av sjöfartshistoria. Dessutom visades museets största akvarium, korallhavet, där besökarna fick lära sig om koraller, hajar och andra arter.

Just nu och fram till den 9:e juni på Teckenspråksforums Youtubekanal erbjuder Teckenspråksforum föreläsningar som en del av firandet av det svenska teckenspråkets dag den 14 maj. Bland annat finns där föreläsningarna "Döv projektledare i hörande miljö" och "Min väg till inspektör som döv".

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com